

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Andrzej Jakubiak

Warszawa, dnia 2/12/2015 r.

L. dz. DNU | 606 | 744 | 1 | 2015

Zakłady ubezpieczeń Zakłady reasekuracji

Szanowni Państwo,

Organ nadzoru, wzorem rekomendacji wydawanych w latach ubiegłych zaleca, aby zakłady ubezpieczeń/reasekuracji nadal stosowały zachowawczą politykę dywidendową, a wypracowany zysk przeznaczały na wzmocnienie swojej pozycji kapitałowej. Prowadzenie przez zakłady ubezpieczeń/reasekuracji zachowawczej polityki dywidendowej, w opinii organu nadzoru przynosi pozytywne efekty, w szczególności w postaci utrzymywania wskaźników wypłacalności na stosunkowo wysokim poziomie, a tym samym budowania odpowiednich buforów kapitałowych.

Rok 2015 był kolejnym okresem, w którym obserwowane było podwyższone ryzyko w otoczeniu zewnętrznym polskiej gospodarki, w szczególności wynikające ze złożonej sytuacji polityczno-gospodarczej niektórych krajów strefy euro, jak również wschodniej części Europy, zwiększające niepewność co do przyszłego rozwoju koniunktury w Polsce.

Istotnego znaczenia nabiera również praktyka w obszarze ubezpieczeń - orzecznictwo sądowe w zakresie wypłaty zadośćuczynień, części zamiennych, pojazdów zastępczych, stosowanych opłat likwidacyjnych w ubezpieczeniach o charakterze inwestycyjnym, może wpłynąć negatywnie na sytuację finansową zakładów ubezpieczeń/reasekuracji. Tym samym, wyzwaniem dla sektora ubezpieczeń pozostaje oferowanie produktów opartych na kulturze relacyjnej - dobrych kontaktach z klientami, które procentują w długim terminie, poprzez większą lojalność i zaufanie ze strony klientów.

Ponadto, szczególnie istotnego znaczenia nabierają wchodzące w życie od dnia 1 stycznia 2016 r. przepisy Dyrektywy Wypłacalność II, które implikują nowe wymogi wypłacalności dla zakładów ubezpieczeń/reasekuracji. Przekazana w 2015 roku sprawozdawczość przygotowawcza według Wypłacalność II, pozwoliła zarówno zakładom ubezpieczeń/reasekuracji, jak i organowi nadzoru, na dokładniejsze rozpoznanie potrzeb kapitałowych związanych z nowym reżimem wypłacalności.

Zatem mając na uwadze konieczność zapewnienia ochrony interesów ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych i uprawnionych z umów ubezpieczenia, zalecane jest dalsze wzmocnianie zabezpieczenia kapitałowego sektora ubezpieczeń. Jednocześnie nie należy również zapominać o negatywnych skutkach potencjalnych zdarzeń katastroficznych, na które zakłady

ubezpieczeń/reasekuracji powinny być właściwie przygotowane poprzez posiadanie odpowiednich buforów kapitałowych.

Tym samym, organ nadzoru, wzorem rekomendacji wypłaty dywidendy z zysku wypracowanego w 2014 roku, przekazanej do zakładów ubezpieczeń/reasekuracji przy piśmie z dnia 3 grudnia 2014 r., mając na uwadze czas planowania przez zakłady ubezpieczeń/reasekuracji założeń planów finansowych na 2016 rok, uznał za zasadne wydanie rekomendacji w sprawie wypłaty dywidendy z zysku wypracowanego w 2015 roku. Organ nadzoru rekomenduje zatem, aby zakłady ubezpieczeń/reasekuracji w dalszym ciągu prowadziły zachowawczą politykę dywidendową, a wypracowany zysk przeznaczają na wzmocnienie swojej pozycji kapitałowej.

Zaleca się, aby dywidendę wypłacili wyłącznie zakłady ubezpieczeń/reasekuracji, które spełniają wszystkie poniższe kryteria:

- I. otrzymały w ramach BION za 2014 r. ocenę ryzyka dobrą (1,00) lub zadowalającą (2,00);
- II. w 2015 r. nie wykazały niedoboru środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności lub kapitału gwarancyjnego, ani niedoboru aktywów na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (w okresach miesięcznych lub kwartalnych);
- III. w 2015 r. nie były objęte planem lub programem naprawczym, o których mowa w art. 187 ust. 1, 3 i 8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej;
- IV. według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. posiadają wskaźnik pokrycia wymagań kapitałowych według Wypłacalność I (rozumiany jako minimum z wielkości środki własne do marginesu wypłacalności oraz środki własne do kapitału gwarancyjnego) w wysokości co najmniej 160% w przypadku zakładów działu I lub 200% w przypadku zakładów działu II;
- V. według stanu na dzień 1 stycznia 2016 r. posiadają wskaźnik pokrycia wymagań kapitałowych według Wypłacalność II (rozumiany jako minimum z wielkości dopuszczonych środków własnych przed odliczeniem przewidywanych dywidend do kapitałowego wymogu wypłacalności oraz wielkości dopuszczonych podstawowych środków własnych przed odliczeniem przewidywanych dywidend do minimalnego wymogu kapitałowego) w wysokości co najmniej 150%;
- VI. w wyniku przeprowadzonych testów stresu na dzień 31 grudnia 2015 r. dla wszystkich badanych rodzajów ryzyka wskaźnik pokrycia wymagań kapitałowych według Wypłacalność I wyniósł co najmniej 110% i wskaźnik pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiednimi aktywami wyniósł co najmniej 100%.

Zakłady ubezpieczeń/reasekuracji spełniające powyższe kryteria powinny ograniczyć wypłatę dywidendy maksymalnie do 75% wysokości zysku wypracowanego w 2015 r., przy czym wskaźnik pokrycia wymagań kapitałowych według Wypłacalność II po wypłacie dywidendy powinien utrzymywać się na poziomie co najmniej 110%.

Jednocześnie dopuszcza się wypłatę dywidendy maksymalnie z całego wypracowanego w 2015 r. zysku (co oznacza, iż nie dopuszcza się wypłaty z pozostałych elementów kapitałów własnych), o ile pokrycie wymagań kapitałowych według Wypłacalność II po odliczeniu przewidywanych dywidend utrzymywać się będzie na poziomie równym lub wyższym niż określony w kryterium V, a także zostanie utrzymane spełnienie kryterium IV i VI z uwzględnieniem stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. skorygowanego o wartość dywidendy.

Zakłady ubezpieczeń/reasekuracji spełniające powyższe kryteria, przy podejmowaniu decyzji w sprawie wysokości dywidendy, powinny uwzględnić dodatkowe potrzeby kapitałowe w perspektywie dwunastu miesięcy od momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2015 r., w tym wynikające m.in. ze wzrostu kosztów spowodowanych zmianami w otoczeniu rynkowym i prawnym.

Z pomieszczenia
PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
A. Jakubiak
Andrzej Jakubiak